

23 martie 2017

RJ nr. 108

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la biblioteci

(nr. 28 din 13.02.2017)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în conformitate cu art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, cu Legea nr. 780/2001 privind actele legislative și expune următoarele considerente.

1. Proiectul de lege este înaintat de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și celor ale art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Obiectul de reglementare a prezentului proiect de lege este instituirea unui nou cadru legal în domeniul activității bibliotecilor, acesta fiind elaborat în contextul implementării Programului legislativ de transpunere a angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, care va asigura conformarea activității bibliotecilor cu reglementările internaționale în domeniu, cu legislația națională conexă în vigoare, precum și cu noile cerințe ale societății informaționale. Noile reglementări au scopul de a permite populației utilizarea eficientă și la capacitate maximă a tuturor resurselor bibliotecii moderne în vederea realizării drepturilor democratice și exercitării unui rol activ în societate.

3. Potrivit proiectului și notei informative, în procesul implementării urmează a fi elaborate un șir de acte normative care vor asigura funcționalitatea legii. Atenționăm, că prevederile art. 23 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 780/2001, stipulează că la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ va fi anexată lista actelor condiționate ce necesită a fi elaborate sau revizuite în legătură cu elaborarea acestuia.

4. În versiunea în limba rusă a proiectului de lege, în textul clauzei de adoptare, în loc de sintagma „*органический закон*” se va scrie sintagma „*ординарный закон*” pentru a aduce textul menționat în concordanță cu conținutul textului similar în limba română.

5. La art. 1 alin. (1) din proiect, sintagma „*societatea democratică*” va fi substituită cu sintagma „*societatea modernă*”.

6. La art. 3 din proiect, după textul explicativ al noțiunii *bibliotecă*, va fi introdusă noțiunea de “*bibliotecă digitală* - parte integrantă a serviciilor de bibliotecă, care aplică tehnologii noi pentru a oferi acces la colecțiile digitale”.

7. La noțiunea *control bibliografic național* nu este clar cine va efectua înregistrarea. Propunem completarea textului noțiunii cu date despre instituția care va efectua înregistrarea.

8. La noțiunea *document de bibliotecă*, cuvintele “*în format tipărit*” se vor înlocui cu cuvintele “*pe suport de hârtie*” pentru respectarea prevederilor art. 19 lit. e) din Legea nr. 780/2001, conform cărora terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelate acte legislative și în reglementările legislației comunitare, se va utiliza unul și același termen.

9. Din noțiunea *servicii de bibliotecă*, vor fi excluse cuvintele “*set de servicii*”. Considerăm că este o definiție lipsită de claritate.

10. Propunem de a defini și noțiunea de *rețea de biblioteci*.

11. La art. 6 alin. (1), ultima propoziție va fi exclusă ca fiind de prisos.

12. La art. 6 alin. (2) lit. c), se propune de a completa textul la final cu cuvântul „*publice*”.

13. Pentru a aduce textul proiectului de lege în concordanță cu terminologia Legii nr. 152/2014, sintagma “*biblioteci ale instituțiilor de învățământ*” de la art. 6 alin. (2) lit. c), din titlul și din alin. (1) al art. 11, din alin. (2), (3), (4) și (5) ale art. 23, va fi înlocuită cu cuvintele “*biblioteci din instituțiile de învățământ*”.

14. La art. 6 alin. (3), pentru respectarea rigorilor gramaticale, după cuvintele „*de deservire și*” se va adăuga cuvântul „*pot*”.

15. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

“ Articolul 8. Biblioteca Națională a Republicii Moldova

(1) Biblioteca Națională a Republicii Moldova îndeplinește următoarele atribuții de bază:

a) asigură identificarea, dezvoltarea, organizarea, salvagardarea, valorificarea documentelor de bibliotecă, publicate în țară și constituie o colecție de documente valoroase publicate peste hotare, în format pe suport de hârtie și/sau digital;

- b) organizează, dezvoltă, conservă și valorifică depozitul legal de documente;
- c) identifică, colecționează, conservă și pune în valoare documentele apărute în străinătate, cu referire la Republica Moldova și la lucrările autorilor autohtoni;
- d) exercită funcția de centru de expertiză și asistență metodologică în domeniul conservării și restaurării patrimoniului național de documente de bibliotecă;
- e) exercită funcția de centru național al împrumutului interbibliotecar național și internațional;
- f) gestionează rezerva națională de documente de bibliotecă;
- g) realizează expertizarea documentelor de bibliotecă pasibile de export;
- h) asigură funcționarea catalogului național colectiv partajat;
- i) participă la efectuarea controlului bibliografic național, realizând compartimentul „Exteriorica”.

(2) Biblioteca Națională a Republicii Moldova are statut de centru biblioteconomic național care:

- a) exercită funcția de coordonare și corelare în domeniul cercetării și dezvoltării în bibliologie, biblioteconomie și științe ale informării;
- b) colectează, sintetizează și valorifică datele statistice prezentate de centrele biblioteconomice;
- c) exercită și alte funcții conform art. 18, 19 și 32.”

16. La art. 9, din prima propoziție se va exclude cuvântul *“principal”*, deoarece tipurile de biblioteci nu prevăd biblioteci publice principale.

17. La art. 10 alin. (4), contextul nu impune evidențierea unor porțiuni de text cu caractere distincte. Recomandăm schimbarea fontului italic la cuvântul *“fondator”* pe caracterul roman standard. Tot la art. 10 alin. (6), sintagma *“orașul-reședință”* va fi înlocuită cu sintagma *“orașul de reședință”*.

18. La art. 11 alin. (1), cuvintele *“instruirea continuă”* vor fi înlocuite cu sintagma *“formarea continuă”*.

19. La art. 13 alin. (5) din proiect, recomandăm de a indica concret denumirea Regulamentului. Aceeași obiecție se referă și la art. 18 alin. (3), 19 alin. (1), 20 alin. (2), 33 alin. (2) și 35 alin. (1).

20. La art. 16, propunem a fi revizuit conținutul alin. (3), conform căruia *autoritățile administrației publice de nivelul al doilea* colectează datele statistice și le prezintă Ministerului Culturii, prezintă rapoarte narrative cu privire la activitatea bibliotecilor publice teritoriale din unitatea administrativ-teritorială respectivă. Tot la art. 16 alin. (3) lit. c) din proiect, versiunea în limba rusă, cuvântul „*суммируем*” se va scrie „*сумметизуем*”.

21. Conform uzanțelor legislative, la art. 17 alin. (3), propunem a fi indicat numărul de persoane din care va fi constituit Consiliul Biblioteconomic Național.

22. La art. 19 alin. (1) din proiect, este prevăzută oferirea serviciilor gratuite, astfel prevederea ce ține de capacitatea de plată nu are sens și propunem a fi exclusă.

23. Tot la art. 19 din proiect, nu există claritate în privința prevederii într-un alineat separat, alin. (2), a accesului la Internet. Este sau nu acest serviciu inclus în lista serviciilor de bibliotecă aprobată de Guvern, prevăzută la alin. (1) ? Necesită a fi precizate aceste prevederi.

24. La art. 21 alin. (2), cuvântul „*structura*”, necesită a fi precizat dacă se are în vedere structura bibliotecii sau cea a personalului acesteia.

25. La art. 22 alin. (4) din proiect, propunem redactarea textului astfel, încât să se facă trimitere mai întâi la Legea nr. 152/2014 Codul educației, pentru a fi respectată ierarhia legilor, apoi să fie expuse reglementările propuse pentru prezentul proiect de lege. Propunerea se referă la textele articolului în ambele limbi.

26. La art. 23 alin. (1) din proiect, sintagma „*Управление библиотечными библиотеками*” va avea conținutul „*Управление публичными библиотеками*”.

27. La art. 24 alin. (1), pentru redarea cu exactitate a sensului alineatului, după cuvântul „*bibliotecii*” se va adăuga cuvântul „*publice*”.

28. La art. 25 din proiect, sintagma „*conform necesității personalului de specialitate*” este ambiguă și necesită precizare. Se propune a revedea conținutul art. 25, în special de a explica cuvântul „*asigură*”, care ar putea fi înțeles că asigură și financiar.

29. La art. 26 alin. (1) din proiect, sintagma „*și din veniturile colectate*” necesită a fi completată cu precizările privind sursele din care sunt colectate mijloacele financiare. Obiecția este relevantă și pentru art. 39 alin. (1).

30. În forma propusă, conținutul alin. (3) al art. 27 stabilește o normă imperativă care contravine legislației existente, inițiativa proprie a personalului nu poate obliga

fondatorul bibliotecii private să accepte atestarea personalului de specialitate din această categorie de biblioteci.

31. La art. 29 alin. (1), recomandăm a fi specificate suporturile, pe suport de hârtie sau în format electronic.

32. Propunem excluderea alin. (3) al art. 30, deoarece poartă un caracter declarativ.

33. La art. 33 alin. (3), după cuvintele „*sunt obligate*”, propunem înlocuirea sintagmei „*să organizeze un sistem unic*” cu sintagma „*să utilizeze aceleași proceduri*”.

34. La art. 39 alin. (4) din versiunea în limba rusă a proiectului, pentru respectarea rigorilor gramaticale, sintagma „*финансовых средств приобретения*” se va scrie „*финансовых средств для приобретения*”. Tot la art. 39, considerăm necesar de a prevedea și structura *cheltuielilor* bibliotecilor ca parte componentă a bugetului respectiv.

35. La art. 41, pct. 2 al alin. (3), va avea următorul cuprins: „Vor asigura înregistrarea bibliotecilor din cadrul lor la Ministerul Culturii conform procedurii stabilite de acesta. La alin. (4) al art. 41 din proiect, pentru respectarea rigorilor de tehnică legislativă și celor gramaticale, în loc de cuvântul „*republicat*” se va scrie cuvântul „*republicată*”, iar întrucât Legea nr. 286/1994 a cunoscut nu doar modificări, ci și completări, este necesară înlocuirea sintagmei „*cu modificările ulterioare*” prin sintagma „*cu modificările și completările ulterioare*”. Obiecția este valabilă și pentru versiunea în limba rusă a textului unde sintagma „*с последующими изменениями*” se va scrie „*с последующими изменениями и дополнениями*”.

Procedura legislativă de înaintare a proiectului de lege spre examinare a fost respectată, iar decizia privind oportunitatea examinării și adoptării acestuia aparține Parlamentului.

Ex.: M. Timofte

Tel.: 820-589

Șef Direcție generală

Ion CREANGĂ